

Amnèsia total

El judici contra Gabriel Cañellas es va desenvolupant a Palma enmig de l'expectació dels mitjans de comunicació local i de la indiferència popular. Potser a final de mes ja hi haurà sentència.

Quan ja s'ha superat la primera setmana de l'esperat judici pel Cas Sóller, la sensació que queda és que no hi havia per tant. La suposada expectació no ha estat, ni de bon tros, l'esperada. El ressò en els mitjans de comunicació fora de les Illes ha estat general, però discret. Els observadors, cada vegada ho veuen més clar: els acusats, amb la tàctica de no recordar res, de no poder precisar res —“tant de temps després...” s'excusen—, cerquen que el fiscal i l'acusació particular llen-

liol o els primers d'agost es podria conèixer si els delictes han prescrit o bé si se'n dicta sentència.

L'inici. Minuts abans de les nou del matí de dilluns 30 de juny les unitats mòbils de ràdios ja s'instal·laven davant la seu del Tribunal Superior de Justícia de Balears. Els periodistes, que anaven arribant-hi a poc a poc, esperaven una considerable allau d'espectadors. També devia esperar una gentada el tribunal, que fins i tot havia habilitat una zona per a la premsa i una al-

Sortosament més de cinquanta periodistes —entre redactors, càmeres i fotògrafs— animaven l'acte, altrament la ciutat de Palma, Mallorca i Balears, no s'haguessin adonat que s'hi jutjava l'home que regí els destins polítics de les Illes entre 1983 i 1995. Potser el desinterès popular explica, paradoxalment, l'èxit polític de Cañellas. Va ser Valentí Puig qui el definí una vegada: “L'èxit de Cañellas és el no fer...”. Deu ser que la cosa pública no fa lliga amb el poble mallorquí. Almenys no s'interessa gens pel que pugui passar a l'ex-president. Durant la setmana sovintejaren en la premsa local els comentaris de sorpresa per la poca o nul·la presència popular. Coses de Mallorca.

A les 10.01 de dilluns, unes dotze persones —cinc jubilats, un matrimoni de mitjana edat que censurava els periodistes, tres joves que semblaven estudiants de dret i dos professionals de la llei— acompanyaven la cinquantena de periodistes.

A les 10.04, entren a la sala de vistes els acusats. Jeroni Saiz, ex-conseller d'Obres Públiques, José Antonio Berastain, ex-secretari general del PP i ex-conseller, i Gabriel Cañellas, *ex-factòtum*. Els dos primers, vestits de negre rigorós amb camisa blanca, Berastain, amb corbata negra, Saiz, amb tonalitats vermelloses. Cañellas, vestit i corbata grisos amb camisa blanca. Molta seriositat estètica. Poca calor en l'ambient a fora. A dins, amb l'aire condicionat, encara menys.

L'ex-factòtum aparenta tranquil·litat, però està una mica rígid. Es troba incòmode davant tanta premsa que l'immortalitzarà al banc

JOAN CELIA

Periodistes davant la seu del Tribunal Superior de Justícia de Balears. La suposada expectació no ha estat, ni de bon tros, l'esperada.

cin tota l'artilleria i, al final, encara quedin prou dubtes per aconseguir una absolució o, almenys, una prescripció, com sol·licitava la defensa en pes des del primer dia. El tribunal, presidit per Àngel Reigosa, s'estima més esperar fins que es desenvolupi el judici per pronunciar-s'hi.

Aquesta setmana, segurament divendres, acabarà la vista oral. Després, segons ha transcendit de fonts judicials, el tribunal tindrà unes dues setmanes per fer pública la sentència. Els darrers dies de ju-

Els acusats van mostrar una estratègia comuna: no recordaven gairebé res. El seu objectiu és l'absolució.

tra per al públic. El matí de dilluns va ser l'únic moment en què hi hagué una certa expectació. Ja a l'horabaixa, el desinterès popular —si més no per seguir el cas en directe— es va fer palès.

Només una persona, a banda dels periodistes, esperava l'entrada de Cañellas. Un home de mitjana edat que dedicà unes frases a l'ex-president: “Poca-vergonya, a la presó! A la presó!”. Res més. Els policies que hi havia a l'entrada per si es produïa cap aldarull, no tingueren feina, i es retiraren.

dels acusats. Dies abans els advocats de la defensa havien intentat, sense aconseguir-ho, que no s'hi permetés la presència de càmeres fotogràfiques i de televisió. Almenys això va publicar la premsa. Durant els dies següents Canellas arribà a recriminar als càmeres tanta atenció. Inútil. L'ex-factòtum creua alguna mirada ràpida amb el tribunal, on hi ha el seu amic Josep Zaforteza.

A les 10.07 s'anuncia audiència pública i el president dóna la paraula al secretari que llegirà l'acusació. Tot, naturalment, en castellà, que serà la llengua del judici, fins i tot la del mateix Canellas, el gran defensor de les modalitats lingüístiques insulars. Potser és que la modalitat jurídica és el castellà.

Cap a les 10.30 els advocats de la defensa demanen la prescripció. El tribunal, a les 11.10, es retira a deliberar la petició. A les 12.07 torna a la sala. La prescripció es decidirà al final del judici. Comença el que un dels implicats, Antoni Cuart, concessionari de les obres del túnel de Sóller, qualificà durant la vista de *show*.

A les 12.15 Cuart comença a declarar. Després ho fa Canellas, que continuarà l'endemà. Després Saiz i, finalment, Berastain, que acabà dimecres la seva intervenció. Llavors comença un degoteig de testimonis –fins a la seixantena– que encara continua.

Amnèsia total. Hi ha una paraula que resumeix el judici: amnèsia. Cuart va dir dotzenes de vegades que no se'n recordava com a única resposta a les múltiples preguntes del fiscal. Cañellas o no se'n recordava, o la responsabilitat era del gerent i del secretari general (Berastain) o, en qualsevol cas, la responsabilitat última era de la central de Madrid. El fiscal, Joan Carrau, sotmeté Cañellas a un dur interrogatori de més de quatre hores, però l'ex-factòtum no se'n sortí gens ni mica de la mateixa línia: va eludir tota responsabilitat sobre la gestió econòmica del partit i pel que fa a la concessió de les obres del túnel de Sóller insistí: "L'òrgan assessor supòs que vi-

JOAN CELIÀ

Diverses imatges del judici. Al mig, Berastain, Saiz i Canellas al banquet dels acusats. La vista oral acabarà segurament divendres i dues setmanes més tard se sabrà si els presumptes delictes han prescrit o si se'n dicta sentència.

gilà el compliment dels requisits, la qual cosa no em corresponia, perquè si no, no m'hagués quedat temps per governar", i acabà sentenciant ell mateix que la prova de la bona voluntat és que, al capdavant, i a pesar de tot, el túnel s'ha fet. Jeroni Saiz s'escudà en complexos detalls tècnics i Berastain, per la seva banda, es va desentendre de tot document que no portàs la seva signatura.

A partir de dimecres hi desfilaron els testimonis de la defensa, de la fiscalia i de l'acusació particular. En dues setmanes coneixerem la sentència. I mentrestant, la majoria dels mallorquins, pensant en les vacances, que és la qüestió més important.

Miquel Payeras

